

This question paper contains 5 printed pages]

S—296—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2018

PUBLIC ADMINISTRATION

Paper V

(Personnel Administration)

(MCQ+Theory)

(Friday, 6-4-2018)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) In question No. 1 wrong answer will carry negative marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) प्रश्न क्र. 1 मधील चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहे.

MCQ

1. Attempt the following Multiple Choice Questions :

10

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) How many principles of promotion are there ?

(A) One

(B) Two

(C) Three

(D) Four

बढतीची तत्वे किती आहेत ?

(अ) एक

(ब) दोन

(क) तीन

(ड) चार

P.T.O.

(ii) is important in personnel administration.

- (A) Retirement (B) Promotion
(C) Training (D) All of these

कर्मचारी प्रशासनात महत्वाचे असते

- (अ) सेवानिवृत्ती (ब) बढती
(क) प्रशिक्षण (ड) वरीलपैकी सर्व

(iii) Which is *not* a benefits of retirement ?

- (A) Pension (B) Gratuity
(C) Provident fund (D) Income tax

सेवानिवृत्तीचा कोणता लाभ नाही ?

- (अ) निवृत्ती वेतन (ब) भविष्य निर्वाह निधी
(क) उपदान (ड) उत्पन्न कर

(iv) Success of personnel administration depends on

- (A) Efficiency (B) Corruption
(C) Discontinue (D) Indiscipline

कर्मचारी प्रशासनाचे यश वर अवलंबून असते.

- (अ) कार्यक्षमता (ब) भ्रष्टाचार
(क) अनियमितता (ड) बेशिस्त

(v) What is age of retirement ?

- (A) 40—50 (B) 58—60
(C) 60—70 (D) 70—75

सेवानिवृत्तीचे वय किती ?

- (अ) 40—50 (ब) 58—60
(क) 60—70 (ड) 70—75

(v) Retirement need for

- (A) To take rest at the old age
- (B) To keep inefficient out of service
- (C) To attract the qualified persons
- (D) All of the above

सेवानिवृत्तीची गरज आहे

- (अ) मनुष्याला उतारवयात विश्रामीची गरज असते
- (ब) अकार्यक्षम व्यक्तींना सेवे बाहेर ठेवणे
- (क) पात्र व्यक्तींना आकर्षित करणे
- (ड) वरीलपैकी सर्व

(vi) is the base of principles of seniority.

- (A) Length of service
- (B) Physical abilities
- (C) Educational qualification
- (D) Age

..... हा जेष्ठता तत्वाचा आधार आहे.

- (अ) सेवाकाल
- (ब) शारीरिक क्षमता
- (क) शैक्षणिक पात्रता
- (ड) वय

(vii) How many types of recruitment are there ?

- (A) Two
- (B) Three
- (C) Four
- (D) Five

भरतीचे किती प्रकार आहेत ?

- (अ) दोन
- (ब) तीन
- (क) चार
- (ड) पाच

P.T.O.

(ix) means filling up the vacant post in administrative organisation.

- (A) Training (B) Recruitment
(C) Retirement (D) Promotion

प्रशासकीय संघटनेतील रिक्तपदे भरणे म्हणजे होय.

- (अ) प्रशिक्षण (ब) भरती
(क) सेवानिवृत्ती (ड) बढती

(x) Which of the following is types of training ?

- (A) Formal training (B) Departmental training
(C) Long-term training (D) All of these

खालीलपैकी कोणते प्रशिक्षणाचे प्रकार आहेत ?

- (अ) औपचारिक प्रशिक्षण (ब) विभागीय प्रशिक्षण
(क) दीर्घकालीन प्रशिक्षण (ड) वरीलपैकी सर्व

Theory

2. Explain the meaning and importance of Personnel Administration. 10

कर्मचारी प्रशासनाचा अर्थ आणि महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the meaning and need of retirement.

सेवानिवृत्तीचा अर्थ आणि आवश्यकता लिहा.

3. Define training and explain its objectives. 10

प्रशिक्षणाची व्याख्या देवून त्याची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the meaning and principles of promotion.

बढतीचा अर्थ आणि तत्वे लिहा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

- (i) Types of recruitment
- (ii) Types of training
- (iii) Scope of personnel administration
- (iv) Benefits of retirement.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) भरतीचे प्रकार
- (ii) प्रशिक्षणाचे प्रकार
- (iii) कर्मचारी प्रशासनाची व्याप्ती
- (iv) सेवानिवृत्तीचे फायदे.